

Okulda Pozitif Ya?ant?lar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okulda Pozitif Ya?ant?lar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27895>

Özet

Okulda Pozitif Ya?ant?lar Ölçe?i (OPYÖ), ö?rencilerin okul ortam?nda deneyimledikleri olumlu psikolojik durumlar? ölçmek amac?yla Bülent Baki Telef taraf?ndan 2016 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçektir. Ölçek, dördü temel psikolojik yap?y? temsil eden dört alt boyuttan (Minnettarl?k, Ya?am Co?kusu, ?yimserlik ve Sebat) ve toplam 14 maddeden olu?maktadır. Ölçe?in psikometrik özellikleri, birinci ve ikinci düzey Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi? ve yüksek düzeyde yap?sal geçerlik ve iç tutarlılık sergilemi?tir. Bu araç, e?itim psikolojisi alan?nda ö?rencilerin okul deneyimlerinin pozitif psikoloji perspektifinden de?erlendirilmesine olanak tan?maktadır.

Anahtar Kelimeler

Okulda Pozitif Ya?ant?lar Ölçe?i, Pozitif Psikoloji, Okul Ya?am?, Minnettarl?k, Ya?am Co?kusu, ?yimserlik, Sebat, Psikometrik Özellikler, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Bülent Baki Telef

Amaç

Okulda Pozitif Ya?ant?lar Ölçe?i'nin temel amac?, ö?rencilerin okul ortam?na yönelik geli?tirdikleri olumlu tutumlar? ve deneyimledikleri pozitif duygusal ve bili?sel durumlar? nicel olarak belirlemektir. Bu ölçek, ö?rencilerin okul ya?am?ndan ald?klar? hazz?, okula ba?lılık? ve akademik ba?ar?lar? destekleyen psikolojik sermayelerini ölçmeye hizmet eder.

Ölçek, pozitif psikoloji alan?nın temel bile?enlerini okul ba?lam?na uyarlayarak, ö?rencilerin okuldaki genel refah düzeylerini ve psikolojik sa?amlık? de?erlendirmek için kullan??l? bir araç sunmaktadır. Elde edilen veriler, okullarda pozitif e?itim programlar?nın geli?tirilmesi ve ö?renci destek hizmetlerinin iyile?tirilmesi için önemli bir zemin olu?turmaktadır.

Yap?

OPYÖ, okul deneyimlerinin olumlu yönlerini temsil eden dört temel psikolojik yap? etraf?nda ?ekillenmi?tir. Bu yap?lar, pozitif psikoloji literatüründe s?kça ele al?nan ve ö?rencilerin akademik ve sosyal geli?imleri için kritik öneme sahip olan özelliklerdir. Ölçek toplamda 14 maddeden olu?makta ve dört alt boyutu kapsamaktadır.

Minnettarl?k: Okula gitmekten ve ö?renme f?rsatlar?ndan dolayı duyulan ?ükran duygusunu

ifade eder.

Ya?am Co?kusu (Vigor): Okulda yeni ?eyler ö?renirken hissedilen heyecan?, enerjiyi ve canl?l??? temsil eder.

?yimserlik: Okulda iyi ?eylerin olaca??na dair genel ve pozitif beklenti düzeyini ölçer.

Sebat (Grit/Perseverance): Akademik görevler ve ödevler kar??s?nda kar??la??lan zorluklara ra?men devam etme ve i?i bitirme e?ilimini ifade eder.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Hem birinci düzey hem de ikinci düzey faktör analizleri, ölçe?in dört faktörlü yap?s?n?n teorik beklentilere uygun oldu?unu göstermi?tir.

Birinci düzey DFA sonuçlar?, modele ili?kin mükemmel uyum indeksleri sunmu?tur: χ^2 / sd oran? 2.40 (171/71= 2.40) olarak rapor edilmi?tir. Di?er önemli uyum indeksleri ise ?u ?ekildedir: ****RMSEA****= 0.04, ****SRMR****= 0.03, ****GFI****= 0.96, ****NFI****= 0.97, ****RFI****= 0.96, ****CFI****= 0.98 ve ****IFI****= 0.98. Ölçek maddelerinin standardize edilmi? parametre de?erleri 0.50 ile 0.74 aras?nda de?i?mektedir.

?kinci düzey DFA sonuçlar? da ölçe?in genel pozitif ya?ant?lar faktörü alt?nda topland???n? desteklemi?tir. Bu analizin uyum indeksleri de oldukça güçlüdür: χ^2 / sd oran? 2.46 (180/73= 2.46), ****RMSEA****= 0.04, ****SRMR****= 0.03, ****GFI****= 0.96, ****NFI****= 0.95, ****RFI****= 0.92, ****CFI****= 0.96 ve ****IFI****= 0.96. ?kinci düzey analizde madde standardize edilmi? parametre de?erleri 0.49 ile 0.74 aras?nda bulunmu?tur. Bu sonuçlar, ölçe?in yüksek düzeyde yap?s?sal geçerli?e sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri üzerinden gerçekleştirilmi?tir. Ölçe?in alt boyutlar?n?n ve genel ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?lar?, kabul edilebilir düzeylerin üzerinde bulunmu?tur.

Alt boyutlar için hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?lar? ?unlard?r:

Minnettarl?k: 0.70

Ya?am Co?kusu: 0.80

?yimserlik: 0.63

Sebat: 0.73

Ölçe?in tamam? için hesaplanan genel iç tutarl?l?k katsay?s? ise ****0.86**** olarak rapor edilmi?tir. Bu de?erler, ölçek maddelerinin ilgili yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in güvenilir

oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Okulda Pozitif Ya?ant?lar Ölçe?i'nin faktör yap?s?n?n belirlenmesi, iki a?amal? Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile ger?ekle?tirilmi?tir. Bu yöntem, ölçe?in teorik olarak varsay?lan dört alt boyuttan olu?tu?unu istatistiksel olarak test etmek için kullan?lm??t?r.

Birinci düzey DFA, dört faktörlü yap?n?n (Minnettari?k, Ya?am Co?kusu, ?yimserlik ve Sebat) verilerle uyumunu do?rulam??t?r. ? ikinci düzey DFA ise, bu dört alt faktörün, daha üst bir yap? olan "Okulda Pozitif Ya?ant?lar" genel faktörü alt?nda topland???n? ve bu genel yap?y? temsil etti?ini göstermi?tir. Her iki modelin de ****RMSEA**** ve ****CFI**** gibi temel uyum indeksleri, modelin veriyle mükemmel derecede uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r (RMSEA < 0.05 ve CFI > 0.95). Bu güçlü sonuçlar, ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya koymaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: 5'li Likert Ölçe?i

Dil Durumu: Türkçe

Hedef Grup: Ö?renciler (Genellikle ortaokul veya lise ö?rencileri için uygundur, ancak orijinal çal??manın popülasyon detaylar? için kayna?a bak?lmal?d?r).

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Akademik ba?lamda genellikle ergenlik dönemi veya sonrası).

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??mada detayl? popülasyon bilgisi için kayna?a ba?vurulmal?d?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, 14 maddelik derecelendirme ölçe?i.

Derecelendirme: 5'li Likert ölçe?i kullan?lm??t?r (1=Çok nadir ya da hiçbir zaman - 5= Çok s?k ya da her zaman).

Anahtar Kelimeler

Yap?sal E?itlik Modellemesi, Cronbach Alfa, Pozitif Ya?ant?lar, Okul Psikolojisi, Minnettari?k, ?yimserlik, Sebat.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

Ba?l?l?k E-posta Adresi: bakitelef@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmam??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirme ve geçerlik/güvenirlik çal??mas? 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için yazar Bülent Baki Telef ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: bakitelef@gmail.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: okulda-pozitif-yasantilar-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Telef, B. B. (2016). Okulda pozitif ya?ant?lar ölçe?i geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 2475-2487.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: j-humansciences.com

Okulda Pozitif Ya?ant?lar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, herhangi bir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek 4 alt boyuttan ve toplamda 14 maddeden olu?maktad?r.

Minnettarl?k: "1) Okulum gitti?im için ?ansl?y?m"

Ya?am Co?kusu: "4) Okulda yeni bir ?ey ö?rendi?imde heyecan duyar?m"

?yimserlik: "8) Okulumda iyi ?eylerin olmas?n? beklerim"

Sebat: "11) Tüm ödevlerimi bitiririm"